

ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ СТРАТЕГІЇ

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто підходи до формування підприємницької стратегії та особливості управління її реалізацією в сучасних умовах. Показано значення стратегічного планування і проектного менеджменту для забезпечення ефективної діяльності підприємства.

Ключові слова: підприємницька стратегія; стратегічне планування; проектний менеджмент; результативність; управління.

Formation and Management of Entrepreneurial Strategy Implementation

Abstract

Approaches to the formation of entrepreneurial strategy and features of managing its implementation in modern conditions are considered. The importance of strategic planning and project management for ensuring effective enterprise activity is shown.

Keywords: entrepreneurial strategy, strategic planning, project management, effectiveness, management.

Вступ

Сьогодні підприємства працюють в умовах постійних змін – економічних, технологічних, конкурентних. Для свого розвитку підприємствам недостатньо тільки реагувати на ситуацію в міру її виникнення. Вони потребують чіткої стратегії та вміння нею керувати. Саме тому питання формування підприємницької стратегії та управління її реалізацією залишається актуальним як у теорії, так і на практиці. Мета роботи – розглянути основні підходи до цих процесів із урахуванням інструментів проектного менеджменту.

Результати дослідження

Підприємницька стратегія – це по суті відповідь на питання куди рухається підприємство і яким шляхом це слід робити. Вона охоплює визначення місії, постановку цілей та вибір шляхів їх досягнення з урахуванням ресурсних можливостей і зовнішніх умов [1]. Щоб стратегія була реалістичною, її формування має спиратися на ґрунтовний аналіз середовища – як зовнішнього (через PEST-аналіз), так і внутрішнього (за допомогою SWOT-аналізу) [2].

Однак розробкою стратегії процес управління не завершується, її слід ще реалізувати. Виникає потреба у стратегічному управлінні. Результативність зазначеного управління залежить від узгодженості всіх управлінських блоків підприємства та їх спрямованості на виконання поставлених завдань [3]. У цьому контексті важливим стає розгляд діяльності підприємств як складних, динамічних систем, де кожен процес має свої причини та наслідки, які необхідно враховувати при прийнятті управлінських рішень [4].

Реалізація стратегії через проекти передбачає насамперед структурне планування – побудову ієрархічної структури робіт (WBS), організаційної структури проекту (OBS) та матриці відповідальності (RAM). Це дозволяє чітко визначити, хто і що робить, у які терміни та з якими

ресурсами. Паралельно здійснюється оцінка економічної доцільності стратегічних рішень з використанням показників NPV, PI та терміну окупності [5].

Контроль реалізації стратегії має бути постійним і системним. Оцінювання результативності процесів функціонування підприємства доцільно здійснювати на засадах системного та енергетичного підходів, що дозволяє отримати комплексне уявлення про стан підприємства [6]. При цьому особливої уваги заслуговує впровадження моделі управління, яка охоплює масштабність, ефективність та результативність – тобто SEE-управління, розроблене на основі моделей Буреннікової-Ярмоленка [7]. Така модель передбачає врахування F-імпульсів як індикаторів спрямованості наслідків функціонування систем у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі.

Підвищення результативності стратегічного управління також потребує формування сучасних інформаційних систем, здатних забезпечити управлінців необхідними даними для прийняття рішень [7]. Крім того, управління слід здійснювати з урахуванням інтересів усіх стейкхолдерів підприємства [8].

Висновки

Формування і реалізація підприємницької стратегії – єдиний взаємопов'язаний процес, що вимагає системного підходу. Стратегічне планування задає напрям процесу управління, а проектний менеджмент забезпечує конкретність і керованість змін. Застосування сучасних підходів до оцінювання результативності, зокрема SEE-управління, створює надійну методологічну основу для розвитку підприємства в умовах невизначеності. Подальші дослідження доцільно спрямувати на інтеграцію інструментів стратегічного та проектного управління з урахуванням причинно-наслідкових зв'язків у діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент організацій. К. : Кондор, 2009. 245 с.
2. Кузьмін О. С. та ін. Корпоративне управління. Л. : Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2015. 172 с.
3. Федулова Л. І. Менеджмент організацій. К. : Либідь, 2004. 448 с.
4. Буреннікова Н. В., Ярмоленко В. О. SEE-управління на базі складових результативності як засіб підвищення дієвості процесу функціонування складних систем: сутність, методологія. *Бізнес Інформ*. 2016. № 1. С. 145–152.
5. Буреннікова Н. В. Проектний менеджмент: методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи для студентів другого (магістерського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент». Вінниця : ВНТУ, 2021. 40 с.
6. Буреннікова Н. В., Пасічник Т. А. Модель формування сучасної інформаційної системи в управлінні розвитком підприємства. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Молодь в науці: дослідження, проблеми, перспективи». ВНТУ, 2022.
7. Буреннікова Н. В., Ярмоленко В. О. Результативність процесу: системний, енергетичний та екофізичний підходи у контексті моделювання. *Бізнес Інформ*. 2023. № 6. С. 222–229.
8. Буреннікова Н. В., Ярмоленко В. О., Кавецький В. В. Теоретико-прикладні аспекти управління ефективністю інвестицій промислових підприємств з позицій стейкхолдерської теорії: сутність, показники. *Бізнес Інформ*. 2022. С. 218–229.

Буреннікова Наталія Вікторівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки підприємства і виробничого менеджменту Вінницького національного технічного університету, Вінниця, Україна, e-mail: n.burennikova@ukr.net

Цимбалюк Богдана Анатоліївна – студентка групи МВКД-22б, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, Україна, e-mail: Cumbaliuk2005@gmail.com

Burennikova Nataliia V. – Doctor. Econ. Sc., Professor, Professor of the Department of Enterprise Economics and Production Management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: n.burennikova@ukr.net

Bohdana Anatoliivna Tymbaliuk – MVKD-22b student, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Ukraine, e-mail: Cumbaliuk2005@gmail.com